

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ของชุมชนเขตสายไหม

จัดทำโดย นางกนิษฐา ไทยเจริญ

ตำแหน่ง นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
สังกัด ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
สำนักงานเขตสายไหม

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๙
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. **ชื่อเรื่อง** การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตสายไหม

๒. **หลักการและเหตุผล**

จากวิสัยทัศน์กรุงเทพมหานคร ระยะเวลา ๒๐ ปี กำหนดว่า กรุงเทพฯ มหานครแห่งเอเชีย (Bangkok : Vibrant of Asia) โดยระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) กำหนดแนวทางในการบริหารและพัฒนาาร่วมกับนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การทำให้กรุงเทพมหานครเป็นมหานครแห่งความปลอดภัย มหานครแห่งความสุข มหานครสีเขียว มหานครแห่งการเรียนรู้ มหานครแห่งโอกาสของทุกคน มหานครแห่งอาเซียน โดยเฉพาะการทำให้เป็นมหานครแห่งอาเซียนด้วยการกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพกรุงเทพมหานครเพื่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีกลยุทธ์หลัก อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน ทั้งยังกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้านที่ ๕ เมืองที่มีศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวได้รับการดูแล มีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างจริงจังจากภาครัฐ ประกอบกับรัฐบาลกำหนดให้การท่องเที่ยววิถีไทยเป็นวาระแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งในการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ยกกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและสร้างชุมชนเข้มแข็ง ด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่าน “โครงการส่งเสริมการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี” ถ่ายทอดความรู้และทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแก่เด็กและเยาวชน

เขตสายไหมซึ่งเป็นพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ที่มีพื้นที่กึ่งเมือง กึ่งชนบท ประชาชนดั้งเดิมประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหมู่บ้านจัดสรร การรวมกลุ่มของประชาชนมีหลายประเภท ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มอาชีพต่างๆ เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเหล่านี้เข้ามามีส่วนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ อนามัย จิตใจและสังคม สามารถสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมได้ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานเขตสายไหมได้ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ทางการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีกลุ่มของประชาชนดังกล่าวข้างต้นเพียงบางกลุ่มที่เข้ามาดำเนินการจัดกิจกรรม เนื่องจากในพื้นที่ยังคงมีการทำนาข้าว นาบัว ฟาร์มเห็ด การปลูกพืชไร่ดิน มีโรงสีข้าวชุมชน สวนเกษตรผสมผสาน ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร โรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ มีสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา (สวนสายไหม) แต่ยังคงเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ยังไม่มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน หรือยังไม่มีมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการทำเกษตรกรรมให้มีความหลากหลาย สำนักงานเขตสายไหมจึงใช้แนวทางการบริหารจัดการเป็นแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการจัดอบรมให้ความรู้ตามหลักสูตรของโรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ กิจกรรม พาน้องท่องนาบัว และกิจกรรม ปั่นลั่นทุ่ง เรียนรู้วิถีเกษตร เขตสายไหม โดยมุ่งหมายในการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้แก่นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชม

และเรียนรู้วิถีของชุมชนชนเมืองกรุงเทพมหานคร ดังนั้นการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน จะช่วยให้การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนเกิดความรัก ห่วงแหนง ภาคภูมิใจและคงเอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยวิถีพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ ให้เกิดกับชุมชนของตนเองได้อย่างยั่งยืน

การดำเนินการที่ผ่านมาสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนา ด้านมหานครสีเขียว : สะดวกสบาย เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการสนับสนุนให้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชีวิตใกล้ชิดกับธรรมชาติ โดยเฉพาะพื้นที่เกษตรรวมถึงสวนสาธารณะที่อยู่ในพื้นที่เขตสายไหม เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เน้นการท่องเที่ยวที่ลดการใช้พลังงานด้วยการปั่นจักรยาน เหมาะสำหรับบุคคลทุกเพศทุกวัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านเมืองแห่งโอกาสทางเศรษฐกิจ ด้วยการสร้างการเรียนรู้หรือฝึกอาชีพทางการเกษตรแบบง่ายๆ ที่สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ให้แก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ เช่น การเรียนรู้เรื่องการปลูกพืชกลับหัว การเพาะเห็ด การขยายพันธุ์กล้วยด้วยวิธีตักเครื่องกลางต้น การทำสวนเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่จำกัด การทำดินผสมผักตบชวา การทำขนมไทย การสอนพับกลีบบัว เป็นต้น ประกอบกับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนปัจจุบัน กำหนดนโยบายที่ ๑ “สะอาด” (Clean) : บ้านเมืองสะอาด การบริหารราชการใสะอาด ภารกิจที่ ๑.๓ คลองปลอดผักตบชวา ลดปัญหาน้ำท่วม ด้วยการนำผักตบชวาไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือน ได้อีกทางเลือกหนึ่ง และนโยบายที่ ๕ “วิถีพอเพียง” (Common ways of living) : ภูมิใจในรากไทย พอใจในความเป็นอยู่ เนื่องจากมีโรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร ที่ใช้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสุข ความเจริญ มั่นคงต่อตนเอง ชุมชนและสังคม

ดังนั้นในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตสายไหม จึงสนใจที่จะศึกษาการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตสายไหม ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ใกล้ชิดกับประชาชน ที่ต้องแปลงนโยบายตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร และนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้การปฏิบัติด้วยการให้บริการที่ดี ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รับฟังข้อเสนอแนะของประชาชน สามารถสร้างเครือข่ายที่ดีเกิดความเข้มแข็ง ได้แก่ เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา ผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน สโมสรกีฬาเขตสายไหม ชมรมนักปั่นจักรยานสิงห์สลาตัน นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเอริก เป็นต้น และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม อันจะนำไปสู่ Local Empowerment ซึ่งเราจะเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำหรือติดตามตามกรอบของกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผลการดำเนินงานตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี เมื่อประชาชนรับทราบและเข้าใจเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนหรือพื้นที่ของตนเองแล้ว จะส่งผลให้เกิดการพัฒนากรุงเทพมหานคร อย่างมีทิศทางเดียวกัน

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่เขตสายไหม
- ๓.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกิดกลุ่มเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืน
- ๓.๓ เพื่อพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน

๔. เป้าหมาย

- ๔.๑ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่เขตสายไหม เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๔ แห่ง
- ๔.๒ เกิดเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไม่น้อยกว่า ๑ เครือข่าย

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

การศึกษาเรื่องการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตสายไหม ได้นำความรู้มาใช้ในการศึกษาด้วยการนำนโยบายการบริหารราชการและแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ในปี ๒๕๗๕ ว่า กรุงเทพฯ มหานครแห่งเอเชีย (Bangkok : Vibrant of Asia) โดยกำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จในระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ด้วยการเป็นเจ้าภาพและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเกี่ยวกับการควบคุม กำกับดูแลภารกิจพื้นฐานตามกฎหมายในการบริหารจัดการสาธารณะ ออกข้อบัญญัติและบังคับใช้กฎหมาย การโน้มน้าวจูงใจในส่วนรับผิดชอบ ร่วมรับผิดชอบหรือร่วมตัดสินใจและการสนใจใส่ใจในประเด็นอื่นๆ ที่คนกรุงเทพฯ ให้ความสำคัญ ทั้งนี้แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาไว้ ๗ ด้าน ดังนี้

ในการศึกษาเรื่องดังกล่าวมีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา ด้านมหานครสีเขียว : สะดวกสบาย เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการสนับสนุนให้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชีวิตใกล้ชิดกับธรรมชาติ โดยเฉพาะพื้นที่เกษตร รวมถึงสวนสาธารณะที่อยู่ในพื้นที่เขตสายไหม เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เน้นการท่องเที่ยวที่ลดการใช้พลังงานด้วยการปั่นจักรยานเหมาะสำหรับบุคคลทุกเพศทุกวัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ด้านเมืองแห่งโอกาสทางเศรษฐกิจ ด้วยการสร้างการเรียนรู้หรือฝึกอาชีพทางการเกษตรแบบง่ายๆ ที่สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ให้แก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ เช่น การเรียนรู้เรื่องการปลูกพืชผักกลับบ้าน การเพาะเห็ด การขยายพันธุ์กล้วยด้วยวิธีปักเครื่องกลางต้น การทำสวนเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่จำกัด การทำดินผสมผักตบชวา การทำขนมไทย การสอนพับกลีบบัว เป็นต้น

นอกจากนี้การดำเนินงานยังได้นำนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่กำหนดไว้ในนโยบายที่ ๑ “สะอาด” (Clean) : บ้านเมืองสะอาด การบริหารราชการใสะอาด ภารกิจที่ ๑.๓ คลองปลอดผักตบชวา ลดปัญหาน้ำท่วม ด้วยการนำผักตบชวาไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เพิ่มรายได้ลดรายจ่ายในครัวเรือน ได้อีกทางเลือกหนึ่ง ทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายที่ ๕ “วิถีพอเพียง” (Common ways of living) : ภูมิใจในรากไทย พอใจในความเป็นอยู่ เนื่องจากมีโรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ ที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสุข ความเจริญมั่นคงต่อตนเอง ชุมชนและสังคม

ทั้งนี้ การศึกษาเรื่องการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตสายไหม ได้นำแนวคิด ทฤษฎี หรือเครื่องมือทางการบริหาร ช่วยในการวิเคราะห์ ได้แก่

๑. SWOT Analysis โดยผู้ริเริ่มแนวคิดนี้คือ Albert Humphrey การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรเพื่อช่วยในการตัดสินใจ กำหนดวิสัยทัศน์ วางกลยุทธ์และแผนวิธิตำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- จุดแข็ง (Strength) หมายถึง ส่วนดี จุดเด่น ข้อได้เปรียบภายในองค์กร ความสามารถในการแข่งขัน
- จุดอ่อน (Weakness) หมายถึง ข้อด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กร ความล้มสมัย ไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ความไม่มีประสิทธิภาพขององค์กร ภาพลักษณ์ที่เป็นจุดด้อย
- โอกาส (Opportunity) หมายถึง สถานการณ์ภายนอกที่มีผลในเชิงบวก มีส่วนเอื้อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์
- อุปสรรค (Threat) หมายถึง ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคภายนอกองค์กร ที่จะเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ส่งผลในเชิงลบทำให้องค์กร ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร สามารถนำมาพิจารณาถึง ปัจจัยความสำเร็จของการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขต สายไหม ได้ดังนี้

๑.๑ จุดแข็ง (Strength)

(๑) พื้นที่เขตสายไหมมีการทำเกษตรกรรมจำนวนประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ ประกอบด้วย การทำนาข้าว นาบัว สวนผัก เพาะเห็ด การปลูกพืชไร่นานา การทำเกษตรผสมผสาน มีศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร จำนวน ๒ แห่ง โรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๑ แห่ง สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา (สวนสายไหม) และศูนย์เรียนรู้การ แปรรูปขยะอินทรีย์

(๒) การเข้าถึงพื้นที่ท่องเที่ยวด้านการเกษตรสามารถใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และ รถจักรยาน

(๓) เกษตรกรเจ้าของพื้นที่ให้การสนับสนุนการเข้าเยี่ยมชมและเป็นวิทยากรถ่ายทอด ความรู้ได้

(๔) พื้นที่เขตสายไหมมีกลุ่มทางสังคม ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยว ชมรมนักปั่นจักรยาน เครือข่ายโซลชุมชน สโมสรกีฬา กลุ่มเยาวชน ชมรมผู้สูงอายุ

(๕) สำนักงานเขตสายไหมมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และผู้เกี่ยวข้องที่สามารถ ประสานงาน และดำเนินการร่วมกับกลุ่มเครือข่ายต่างๆ

๑.๒ จุดอ่อน (Weakness)

(๑) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร ซึ่งเป็นพื้นที่เชิงอนุรักษ์ ยังไม่มีความ เชื่อมโยงเป็นเส้นทางที่ชัดเจน

(๒) เครือข่ายหรือชมรมต่างๆ ในพื้นที่ ยังมีลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดกระบวนการ มีส่วนร่วม

(๓) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว มีน้อย

(๔) เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตสายไหมมีภารกิจเร่งด่วนและสำคัญ ส่งผลให้ขาดการ ประสานในบางช่วงเวลา

๑.๓ โอกาส (Opportunity)

(๑) รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างเครือข่ายให้เกิดความเข้มแข็ง และสนับสนุนให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม ตามยุทธศาสตร์ “ประชารัฐ”

(๒) กรุงเทพมหานครมีแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ให้มีความสำคัญกับทุกภาคส่วน ในการเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาอื่นๆ และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดนโยบาย “วิถีพอเพียง” ภูมิใจในรากไทย พอใจในความเป็นอยู่

(๓) เครือข่ายเกษตรกรเจ้าของพื้นที่ที่สามารถพัฒนาพื้นที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของตนเอง

(๔) นักท่องเที่ยวหรือผู้เข้าเยี่ยมชมมีทางเลือกในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่หลากหลาย

(๕) ภาคธุรกิจเอกชนสามารถเข้าร่วมดำเนินการตามนโยบาย CSR

๑.๔ อุปสรรค (Threat)

(๑) ปัญหาภัยแล้งส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตร ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

(๒) เกษตรกรบางรายขายที่ดินให้ภาคธุรกิจ ไปลงทุนสร้างที่พักอาศัยมากขึ้น

(๓) การประสานงานระหว่างกลุ่มทางสังคมในพื้นที่มีน้อย

๒. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่าย

เครือข่าย (Network) คือ การเชื่อมโยงของกลุ่มคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจ ที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระ เท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน

การสร้างเครือข่ายหมายถึง การทำให้มีการติดต่อ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ การสร้างเครือข่ายควรสนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้สมาชิกมีความสัมพันธ์อันดีเพื่อนมากกว่าการคบค้าแบบฟุ้งเฟ้อ นอกจากนั้นการสร้างเครือข่ายต้องไม่ใช่การสร้างระบบติดต่อด้วยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแบบทางเดียว แต่ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันด้วย

ความจำเป็นที่ต้องมีเครือข่าย เนื่องจากสามารถช่วยแก้ปัญหาด้วยการเปิดโอกาสให้บุคคลและองค์กรแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ที่ความร่วมมือในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกัน มุ่งเน้นหลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของหน่วยงานหรือกลุ่ม ได้แก่ เครือข่ายภาครัฐ เครือข่ายภาคเอกชน เครือข่ายภาคประชาชน เป็นต้น

๓. The Deming Wheel (PDCA) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพของการดำเนินงาน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ Plan คือ การวางแผนจะครอบคลุมในเรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการแก้ไขและจัดทำแผนดำเนินงาน ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของวงจรเดมมิ่ง การวางแผนที่ถูกต้องหรือดี จะทำให้การทำงานขั้นตอนอื่นมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกันถ้าแผนไม่ดี งานอื่นจะไม่ดีด้วย ทั้งนี้ การทำแผนต้องมีการระบุข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีและผลที่มีต่อแผน รวมถึงการพิจารณาหาวิธีการที่เป็นไปได้ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว การพิจารณาข้อเสนอต่างๆ ก่อนกำหนดเลือกใช้ข้อเสนอดีที่สุดออกมาเป็นแผนปฏิบัติการ

๓.๒ Do คือ การลงมือปฏิบัติหรือดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ที่เสนอไว้ในแผน เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตาม โดยคำนึงถึงสิ่งต่างๆ เช่น เชื่อมั่นว่าผู้รับผิดชอบดำเนินการ รับรู้เนื้อหาตามแผน ศึกษาและฝึกอบรมเพื่อดำเนินการตามแผน ตลอดจนจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น

๓.๓ Check คือ การตรวจสอบผลการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น และดำเนินการแก้ไขจนได้กระบวนการ หรือวิธีปฏิบัติที่สามารถกำหนดเป็นมาตรฐาน

๓.๔ Act คือ การปฏิบัติตามผลการตรวจสอบหรือแก้ไขการปฏิบัติการใดๆ ที่เหมาะสมตามผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนการตรวจสอบ หากผลลัพธ์ที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข หากผลลัพธ์เป็นตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้จัดทำเป็นมาตรฐานเรียกว่า การนำไปปฏิบัติ (Action)

เมื่อดำเนินการครบถ้วนตามกระบวนการแล้ว ต้องติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องที่เกิดขึ้น และดำเนินการตามวงจรเดมมิงเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่ยึดหลักทางสายกลาง คำว่าพอเพียงนั้นหมายถึง ความพร้อมที่จะจัดการกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากทั้งภายนอกและภายใน ระบบเศรษฐกิจพอเพียงมองได้ว่าเป็นปรัชญาในการดำรงชีวิตให้มีความสุข ที่จำเป็นต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ ผสมกับคุณธรรมในการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจพอเพียงมิใช่เพียงการประหยัด แต่เป็นการดำเนินชีวิตอย่างชาญฉลาดและสามารถอยู่ได้แม้ในสภาพที่มีการแข่งขัน และโลกาภิวัตน์ นำสู่ความสมดุล มั่นคงและยั่งยืนของชีวิต เศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่รัฐ นักทฤษฎี นักธุรกิจในทุกกระดับ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ มีปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอก

จากแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางให้ประชาชนดำเนินตามวิถีแห่งการดำรงชีวิต โดยมีธรรมะเป็นเครื่องกำกับและใจตนเป็นสำคัญ ซึ่งก็คือวิถีชีวิตไทยที่ยึดทางสายกลางของความพอดี ในหลักพึ่งพาตนเอง ได้แก่ ความพอดีด้านจิตใจ ความพอดีด้านสังคม ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความพอดีด้านเทคโนโลยี ความพอดีด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นวิธีการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นหนทางที่มั่นคง มีลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติที่จะให้ประชาชนในชาติและพื้นฐานเศรษฐกิจโดยรวม มีความเข้มแข็ง มีรากฐาน ที่มั่นคงยั่งยืนอย่างแท้จริง

๕. หลักการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เป็นกระบวนการที่มุ่งเผยแพร่ข่าวสารจากกลุ่มสังคมหนึ่ง ไปสู่อีกสังคมหนึ่ง ทั้งยังส่งเสริมให้กลุ่มสังคมต่างๆ เข้ามาพิจารณาตัดสินใจคุณค่าของสังคม ช่วยให้ความคิดและเป้าหมาย ตลอดจนความต้องการร่วมกันบรรลุสู่ทิศทางเดียวกันและเป็นจริงยิ่งขึ้น ส่งผลให้สังคมกลายเป็นสังคมที่มีการรับรู้ข่าวสารเหมือนกัน เกิดความเข้าใจและเห็นใจระหว่างกัน

การประชาสัมพันธ์มีความสำคัญ ๓ ประการด้วยกัน คือ

(๑) การบอกกล่าวหรือชี้แจงเผยแพร่ให้ทราบ คือ การชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ผลงาน บริการและกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนข่าวคราวความเคลื่อนไหวของสถาบันให้ประชาชนและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบและรู้เห็นถึงสิ่งดังกล่าว

(๒) การป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิด ถือเป็น การประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกัน (Preventive Relation) เพราะการป้องกันไว้ก่อนย่อมดีกว่าที่จะต้องมาแก้ไขในภายหลัง

(๓) การสำรวจประชามติ จะต้องมีการสำรวจวิจัยประชามติ เพราะองค์การจะดำเนินการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องรู้ซึ่งถึงความรู้สึกนึกคิดของประชาชน หรือที่เรียกว่าประชามติ (Public Opinion) เพื่อองค์การจะสามารถตอบสนองสิ่งต่างๆ ให้สอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของประชาชน

๖. หลักการประสานงาน

การประสานงาน หมายถึง การจัดระเบียบวิธีการทำงานเพื่อให้งานและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ร่วมมือปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อลดข้อขัดแย้ง และทำให้งานดำเนินไปได้ อย่างราบรื่น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายขององค์การ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) ความร่วมมือ จะต้องมีความเข้าใจหรือมีการตกลงร่วมกัน มีการระดมความคิด วิธีการ เทคนิค การจัดหาทรัพยากร

(๒) จังหวะเวลา ผู้ที่ปฏิบัติงานต้องมีความรับผิดชอบ ทำให้งานนั้นเป็นไปตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน

(๓) ความสอดคล้องกัน จะต้องพิจารณาความเหมาะสมพอดี ไม่ทำงานซ้อนกัน เพื่อให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จ

(๔) ระบบการสื่อสารที่ตรงกันอย่างรวดเร็วและราบรื่น

(๕) ผู้ประสานงานจะต้องสามารถทำให้ทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงานอย่างมีจุดหมายเดียวกัน ตามวัตถุประสงค์ของงานที่กำหนดไว้

ดังนั้นการประสานงานจึงเป็นหน้าที่ทางด้านการจัดการที่สำคัญและจำเป็น เพื่อให้การทำงานบรรลุ และประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตสายไหมได้กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการ ดังนี้

แนวทางการดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ระยะเวลา
<u>ขั้นการเตรียมการ</u>		
๑. จัดทำโครงการการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตสายไหม เพื่อเสนอขออนุมัติ	นักพัฒนาสังคม จัดทำโครงการ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ เสนอโครงการ ผู้อำนวยการเขตอนุมัติโครงการ	๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐
๒. แต่งตั้งคณะทำงานโครงการ	ประกอบด้วย ผู้บริหารเขต หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย เกษตรกร กรรมการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี	๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐
๓. ประชุมคณะทำงาน พิจารณาจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องและมอบหมายภารกิจ	ทางการเกษตร ประธานเครือข่ายโชนชุมชน นายกสิโมสรกีฬา ประธานชมรมนักปั่นจักรยานสิงสลาตัน ผู้ประกอบการ นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเกริก โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ เป็นเลขานุการ	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐
๔. เชิญชวนเกษตรกร พัฒนาพื้นที่เกษตรร่วมเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	“.....”	๒๑ - ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๐
๕. เชิญชวนกลุ่มทางสังคม ชมรมต่างๆ เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสนอแนะแนวทาง รูปแบบการท่องเที่ยว	ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ และฝ่ายรักษาความสะอาดฯ	
๖. เชิญชวนภาคธุรกิจ ร่วมดำเนินโครงการ CSR ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ฝ่ายปกครอง และฝ่ายการศึกษา	
	ฝ่ายรายได้ ฝ่ายเทศกิจ และฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ	

แนวทางการดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ระยะเวลา
๗. ประชุมคณะทำงาน เพื่อติดตามและพิจารณาข้อบกพร่อง รวมทั้งเสนอแนวทางการปรับปรุงแก้ไข	คณะทำงานตามคำสั่งสำนักงานเขตสายไหม	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐
๘. กำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวและเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายโยธา ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐
๙. ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ร่วมกับผู้แทนเครือข่าย ชมรม หรือกลุ่ม เพื่อให้นักท่องเที่ยวหรือสนใจทราบ	ฝ่ายปกครอง ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ฝ่ายการศึกษา และฝ่ายเทศกิจ	เดือนเมษายน ๒๕๖๐
<u>ขั้นดำเนินการ</u>		
๑. ดำเนินกิจกรรม เยวชนต้นกล้า อาสาพาชมสวน	ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ฝ่ายการศึกษา เกษตรกร ยุวเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา	๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐
๒. ดำเนินกิจกรรม ปั่นปั่นใจ ในวิถีแห่งความพอเพียง	คณะทำงานตามคำสั่งสำนักงานเขตสายไหม และผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม	๙ มิถุนายน ๒๕๖๐
๓. ดำเนินกิจกรรม ชุมชนเกษตรพอเพียง	ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ฝ่ายการรักษา เกษตรกร กรรมการชุมชน เครือข่ายโซนชุมชน	๓ , ๑๗ , ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๐
<u>ขั้นติดตามและประเมินผล</u>		
๑. ประชุมคณะทำงาน เพื่อสรุปและประเมินผล	คณะทำงานตามคำสั่งสำนักงานเขตสายไหม	จำนวน ๓ ครั้ง ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

แนวทางการดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง	ระยะเวลา
๒. รวบรวมข้อมูล และแนวทางที่ได้รับไว้ เป็นองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ	เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐
๓. ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อ รายงานผู้บริหารทราบ	ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ	เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม – เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๘. งบประมาณ

เสนอขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๕๐,๐๐๐.-บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ค่าใช้จ่ายกิจกรรม เยวชนต้นกล้า อาสาพาชมสวน
  - ค่าวัสดุปัจจัยการผลิต = ๓๐,๐๐๐.- บาท
๒. ค่าใช้จ่ายกิจกรรม ปั่นปั่นใจ ในวิถีแห่งความพอเพียง
  - ค่าวัสดุที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ = ๒๐,๐๐๐.- บาท
๓. กิจกรรมชุมชนเกษตรพอเพียง (ไม่ใช้งบประมาณ)

สามารถเบิกจ่ายจากเงินสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชนได้

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการ/เครื่องมือติดตามผล
เป้าหมาย ๑. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เขตสายไหม	ผลผลิต (Output) จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไม่น้อยกว่า ๔ แห่ง	รายงานการประชุมที่มีการเสนอใช้พื้นที่ของเกษตรกร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และ ข้อมูลพื้นที่เดิม ที่สำนักงานเขตสายไหมดูแลรับผิดชอบ

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการ/เครื่องมือติดตามผล
๒. เกิดเครือข่ายนักทอ่งเที่ยวเชิงอนุรักษ์	จำนวนกลุ่มเครือข่าย ชมรมต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรม ไม่น้อยกว่า ๑ เครือข่าย	- รายงานการประชุม คณะทำงาน - ประกาศสำนักงานเขต สายไหม เรื่อง แต่งตั้ง เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์
<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <p>๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์</p> <p>๒. ส่งเสริมให้เกิดกลุ่มเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์</p> <p>๓. พัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน</p>	<p>ผลลัพธ์ (outcome)</p> <p>เกษตรกร เครือข่ายโชนชุมชนเขตสายไหม ชมรมนักปั่นจักรยาน สโมสรกีฬาเขตเป็นหลักในการเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และนำไปใช้ได้จริง</p> <p>สมาชิกเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องได้เอง โดยสำนักงานเขตสายไหมเป็นเพียงที่ปรึกษา</p> <p>เกษตรกรเจ้าของพื้นที่เครือข่ายโชนชุมชนเขตสามารถนำทรัพยากรทางการเกษตรมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวได้ในราคาถูกลง สินค้ามีคุณภาพ</p>	<p>- รายงานการประชุม คณะทำงาน - แผนปฏิบัติการในแต่ละกิจกรรม - การติดตามและประเมินผลจากแบบสำรวจความพึงพอใจ ภายหลังจากดำเนินกิจกรรมย่อย</p> <p>- รายงานการประชุม คณะทำงาน - ประกาศสำนักงานเขตสายไหม เรื่อง แต่งตั้ง เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ - การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ</p> <p>- การจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพด้านผลิตทางการเกษตร - สถิติผู้เข้าเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว - บัญชีรายรับ – รายจ่ายของเกษตรกร</p>

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ นำผลการดำเนินกิจกรรมไปพัฒนาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

๑๐.๒ กรุงเทพมหานครควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการเสริมสร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคำนึงถึงบทบาทขององค์กรภายนอก ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินภารกิจที่เป็นการบริการสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรม ควรจัดเวทีสาธารณะที่ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ

๑๐.๓ กรุงเทพมหานครควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้เห็นเป็นรูปธรรมและเกิดความยั่งยืน

๑๐.๔ รัฐบาลควรให้มโนนโยบายส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างเครือข่ายให้เกิดความเข้มแข็งและสนับสนุนให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม ตามยุทธศาสตร์ “ประชารัฐ” อย่างต่อเนื่อง

การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ของชุมชนเขตสายไหม

นางกนิษฐา ไทยเจริญ
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
สำนักงานเขตสายไหม

เลขที่ ๖๑

หลักการและเหตุผล

- แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี และ
- นโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

กลยุทธ์หลัก

“อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน”

รัฐบาลกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติ มุ่งเน้นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

-กลุ่มประชาชนดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในด้านการเกษตร แต่เป็นลักษณะต่างคนต่างทำ
ตาไม่มีการเชื่อมโยงกัน หรือยังไม่มีรูปแบบเครือข่าย จึงส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการ
นำนโยบายสู่ภาคปฏิบัติ ด้วยการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
๒. ส่งเสริมให้เกิดกลุ่มเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
๓. พัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน

เป้าหมาย

๑. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่เขตสายไหมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๔ แห่ง
๒. เกิดเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไม่น้อยกว่า ๑ เครือข่าย

ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

๑. แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี ประเด็นยุทธศาสตร์ด้าน มหานครสีเขียว สะดวกสบาย
๒. นโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (พล.เอกอัศวิน ขวัญเมือง)
  - นโยบายที่ ๑ "สะอาด" ภารกิจ ๑.๓ นำผักตบชวาไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือน
  - นโยบายที่ ๕ "วิถีพอเพียง" ภูมิใจในรากไทย พอใจในความเป็นอยู่ เนื่องจากในพื้นที่ โรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ฯ เป็นศูนย์การเรียนรู้

ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

๓. SWOT

๔. แนวคิดเครือข่าย ช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงกันของกลุ่ม/องค์กรต่างๆ

๕. PDCA ช่วยตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล

๖. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีไทยที่ยึดทางสายกลาง ความพอเพียง พึ่งตนเอง

๗. หลักการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รับรู้ในทิศทางเดียวกัน

๘. หลักการประสานงานที่ดี ช่วยให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

จุดแข็ง (Strength)

๑. มีพื้นที่เกษตร ศูนย์บริการ โรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ สวนสาธารณะ ศูนย์แปรรูป
ขยะอินทรีย์
๒. การเข้าถึงพื้นที่ท่องเที่ยวทางการเกษตร
๓. เกษตรกรสนับสนุนพื้นที่และถ่ายทอดความรู้
๔. มีกลุ่มทางสังคม
๕. เจ้าหน้าที่เขตประสานงาน และดำเนินการร่วมกับกลุ่ม

จุดอ่อน (Weakness)

๑. การเข้าถึงพื้นที่ท่องเที่ยวยังไม่มีความเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย
๒. กลุ่ม ชมรม มีลักษณะต่างคนต่างทำ การประชาสัมพันธ์มีน้อย
๓. เจ้าหน้าที่เขตที่รับผิดชอบ มีภารกิจเร่งด่วน สำคัญ ทำให้ขาดการประสานงาน
บางเวลา

โอกาส (Opportunity)

๑. รัฐบาลกำหนดนโยบายส่งเสริม สร้างเครือข่าย สนับสนุน “ประชารัฐ”
๒. แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี และนโยบาย ผว.กทม.
๓. เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ
๔. มีทางเลือกด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย
๕. นโยบาย CSR ของภาคธุรกิจเอกชน

อุปสรรค (Threat)

๑. ปัญหาร้ายแรงส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตร
๒. เกษตรกรบางรายขายที่ดินให้นายทุนสร้างที่พักอาศัย
๓. การประสานงานระหว่างกลุ่มทางสังคมมีน้อย

กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นตอน	ผู้เกี่ยวข้อง	ระยะเวลา
<u>ขั้นเตรียมการ</u>		
-จัดทำโครงการเสนอขออนุมัติ	นักพัฒนาสังคม จัดทำโครงการ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ เสนอโครงการ ผู้อำนวยการเขต อนุมัติ	๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐
-แต่งตั้งคณะทำงาน	โครงการ ประกอบด้วยผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย	๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐
-ประชุมคณะทำงาน	เกษตรกร กรรมการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร ประธานเครือข่ายชุมชนชน นายกสโสมสรกีฬา	
-เชิญชวนเกษตรกรพัฒนาพื้นที่ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว	ประธานชมรมนักปั่นจักรยานสิงสลาตัน ผู้ประกอบการ	
-เชิญชวนกลุ่ม/ชมรม ร่วมแลกเปลี่ยน เสนอความคิดเห็น	นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเกริก โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ เป็นเลขา	
-เชิญภาคธุรกิจ ดำเนินการ CSR ด้านการท่องเที่ยว		
-ประชุมคณะทำงาน ติดตาม เสนอแนะ ปรับปรุงแนวทาง		
-กำหนดรูปแบบ เส้นทาง การท่องเที่ยว		
-ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ		
<u>ขั้นดำเนินการ</u>		
-จัดกิจกรรม เยาวชนต้นกล้า อาสาทำสวน		
-จัดกิจกรรม ปั่นปั่นใจ ในวิถีแห่งความพอเพียง		
-จัดกิจกรรม ชุมชนเกษตรพอเพียง		
<u>ขั้นติดตาม/ประเมินผล</u>		
-ประชุมคณะทำงาน สรุปและประเมินผล		
-รวบรวมข้อมูลกำหนดเป็นองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์		
-ประเมินผลดำเนินการ และรายงานผู้บังคับบัญชา		

ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการระหว่างเดือน มีนาคม - เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๐

งบประมาณ

งบประมาณประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท ดังนี้

๑. เยาวชนต้นกล้า อาสาทำสวน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท
๒. ปั่นปั่นใจ ในวิถีแห่งความพอเพียง จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท
๓. ชุมชนเกษตรพอเพียง ไม่ใช้งบประมาณ (ใช้จากเงินสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน)

วัตถุประสงค์ (ผลลัพธ์/Outcome)	ตัวชี้วัด	วิธีการ/เครื่องมือ
๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	เกษตรกร เครือข่ายโชน ชุมชนเขตสายไหม ชมรมนักปั่นจักรยาน สโมสรกีฬาเขตเป็นหลักในการเสนอ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และนำไปใช้ ได้จริง	-รายงานการประชุมคณะทำงาน -แผนปฏิบัติการในแต่ละกิจกรรม -การติดตามและประเมินผลจากแบบสำรวจความพึงพอใจ ภายหลังจากการดำเนินกิจกรรมย่อย
๒. ส่งเสริมให้เกิดกลุ่มเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	สมาชิกเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สามารถจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องได้เอง โดยสำนักงานเขตสายไหมเป็นเพียงที่ปรึกษา	-รายงานการประชุมคณะทำงาน -ประกาศสำนักงานเขตสายไหม เรื่อง แต่งตั้งเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ -การประชุมสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ
๓. พัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว เพิ่มมูลค่า ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน	เกษตรกรเจ้าของพื้นที่ เครือข่ายโชนชุมชนเขตสามารถนำทรัพยากรทางการเกษตรมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ หรือสินค้า จำหน่ายให้นักท่องเที่ยวได้ ในราคาถูก สินค้ามีคุณภาพ	-กาจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพด้านผลิตทางการเกษตร -สถิติเข้าเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว -บัญชีรายรับ-รายจ่าย ของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะ

๑. กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วม และจัดเวทีสาธารณะให้แสดงความคิดเห็น
๒. กรุงเทพมหานคร ควรสนับสนุนงบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
๓. รัฐบาลสนับสนุน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง ตามยุทธศาสตร์ “ประชารัฐ” อย่างต่อเนื่อง

จบการนำเสนอ

ขอบคุณค่ะ

